

SEIZOENARBEID

TELLER DIMONA ZORGT VOOR MEER RECHTSZEKERHEID

In alle teelten worden heel wat seizoenwerknemers ingezet. Vorig jaar werd de teller in Dimona gerealiseerd. Het is belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de nieuwe tool die sinds vorig jaar operationeel is.

.....
Chris Botterman, hoofd Sociale Zaken Boerenbond

Het feit dat de werkgever de mogelijkheid heeft een zicht te krijgen op het aantal dagen dat een potentiële seizoenwerknemer nog kan werken, is erg belangrijk voor de rechtszekerheid! Het was vroeger voor de werkgevers niet altijd evident om, als iemand zich aanbood om bijvoorbeeld in juli te werken, na te gaan hoeveel dagen de betrokken seizoenwerknemer nog kon werken. Dat werd zelfs problematisch wanneer er geen plukkaart werd voorgelegd. Om dergelijke problemen te voorkomen en om de werkgevers in de sector te behoeden voor regularisaties van sociale bijdragen met terugwerkende kracht, heeft Boerenbond lang aangedrongen op een teller in de Dimona-aangifte. Nu is er soort systeem, een instrument dat ook in het komende seizoen zijn dienst zal bewijzen!

Dagelijkse Dimona-melding is de basis

In de land- en tuinbouwsector bestaat reeds sinds 1 juli 2006 de verplichting

om voor elke seizoenwerknemer een Dimona-aangifte te doen. Aangezien wij te maken hebben met dagcontracten houdt dit in dat de arbeidsovereenkomst elke morgen opnieuw start. Elke avond loopt het arbeidscontract automatisch af zonder dat de werkgever een ontslag of een opzegging moet betekenen. Op die manier kan er soepel worden ingespeeld op de grote schommelingen in het werk. Dit houdt dan ook in dat er voor seizoenwerknemers nooit een opzeg moet worden gegeven en evenmin een verbrekingsvergoeding moet worden betaald! Omwille van de dagcontracten moet er elke dag een Dimona-aangifte gebeuren. Wanneer er geen Dimona-melding zou zijn gebeurd voor de aanvang van het werk, zal de betrokken seizoenwerknemer voor het hele jaar bij de betrokken werkgever als een reguliere werknemer worden beschouwd en zullen de sociale bijdragen herberekend worden alsof het om een vaste werknemer zou gaan.

Het gelegenhedsdocument (de plukkaart) bestaat nog altijd, maar dit document mag in de loop van de week door de werknemer worden bijgehouden. De werkgever moet enkel op het einde van de week een parafering aanbrengen op het gelegenhedsdocument. Dit heeft voor gevolg dat bij een sociale controle het gelegenhedsdocument minder belangrijk wordt. Vroeger was het zo dat het gelegenhedsdocument ook elke dag vóór de aanvang van het werk ingevuld moest zijn. Dit is nu niet meer het geval!

Waarom is een teller nodig?

Aangezien we werken met seizoenwerknemers die mogelijk telkens maar een beperkt aantal dagen werken (maximaal 65 dagen in de tuinbouw, 100 dagen in de witloofteelt en 30 dagen in de landbouw), is het, wanneer iemand zich aanbiedt om te werken, enorm belangrijk om weten hoeveel dagen de betrokken seizoenwerknemer nog zal kunnen werken. Het gevaar is immers groot dat indien

men daar geen duidelijk zicht op krijgt, er nadien wordt vastgesteld dat het maximale aantal dagen is overschreden en dat op een gedeelte van het aantal gepresteerde dagen de normale socialezekerheidsbijdragen (die gelden voor vaste werknemers) zullen moeten worden betaald. Qua rechtszekerheid voor de werkgevers is het belangrijk dat wanneer iemand zich meldt om te komen werken, men altijd moet kunnen nagaan hoeveel dagen er nog in de seizoenregeling gewerkt kan worden. Dit is de oorsprong van het telsysteem in Dimona.

Waarom is de teller voor studenten niet bruikbaar?

Er bestaat sinds 2012 voor de studenten een regeling waarbij een student op jaarbasis 50 dagen kan werken bij één of meerder werkgevers. Die 50 dagen kunnen vrij worden gespreid over het jaar. Ook land- en tuinbouwers kunnen gebruik maken van de studentenregeling. De 50 dagen als student kunnen sinds 1 oktober 2013 gecumuleerd worden met de seizoenregeling in de land- en tuinbouw. Wat de tewerkstelling van studenten betreft, is er effectief door de RSZ een telsysteem ontwikkeld waarbij men continu kan opvolgen hoeveel dagen de student al gewerkt heeft. Het was aanvankelijk ook onze bedoeling om dit systeem te gebruiken voor de land- en tuinbouw. Deze toepassing voor studenten heet student@work. Eén van de essentiële bouwstenen van de regeling voor studenten is wel dat een (toekomstige) werkgever van de medewerking van de betrokken student afhankelijk is om te kunnen nagaan hoeveel dagen er al zijn aangemeld bij de Dimona-databank. Men wilde de privacy van de studenten beschermen en daarom moet de student aan zijn (potentiële) werkgever een toegangscode geven. Aan de hand van die code krijgt hij toegang tot de schermen van de Dimona-aangifte die op de betrokken student betrekking hebben. Een dergelijke oplossing was evenwel niet mogelijk voor de seizoenregeling in de land- en tuinbouw omdat wij een groot aantal seizoenwerknemers hebben die geen periodieke gebruiker zijn van een computer en van het internet. Het telsysteem afhankelijk maken van een elektronische code die een seizoenwerknemer aan een werkgever moet afgeven, was dus in geen enkel opzicht een bruikbare oplossing. Bovendien zou een dergelijke ontwikkeling voor

▲ Dimonamededeling op het scherm

de land- en tuinbouw ook vrij duur geweest zijn en dat wilde de overheid niet. Trouwens, in de praktijk worden er steeds minder inbreuken vastgesteld op het maximum aantal dagen.

Een alternatief voor de teller: mededeling op het scherm

Sinds juni 2013 is een belangrijke nieuwigheid ingevoerd: bij elke Dimona-aangifte komt er een melding op het scherm die aangeeft of de betrokken seizoenwerknemer al dan niet gewerkt heeft als seizoenwerknemer en dit te rekenen vanaf 1 januari. Men zal die melding ook krijgen als dezelfde persoon reeds vroeger in dat jaar ook bij dezelfde werkgever gewerkt heeft. Wanneer een nieuwe werknemer zich aanbiedt op het bedrijf, is het altijd van groot belang na te vragen of de betrokken persoon al gewerkt heeft in de land- en tuinbouw sinds het begin van het jaar. Voor zover dat zo is, moet hij zijn gelegenheidsdocument kunnen voorleggen! Het is namelijk nog altijd zo dat er per kalenderjaar maar één enkel gelegenheidsdocument voor elke seizoenwerknemer kan worden afgeleverd. Iemand die dus al ergens gewerkt heeft in het voorjaar, zou ook wanneer hij later elders gaat werken, datzelfde gelegenheidsdocument moeten kunnen voorleggen aan de volgende werkgever.

Een nieuw scherm in Dimona: ja of nee

Als de seizoenwerknemer antwoordt dat hij nog niet gewerkt heeft in de land- of tuinbouw als seizoenwerknemer in de loop van hetzelfde jaar, zou er ook op het scherm van de computer het antwoord 'Nee' moeten verschijnen. Immers, er is nu een

extra scherm in de Multi Dimona. Dit scherm geeft aan of de betrokken seizoenwerknemer al dan niet reeds gewerkt heeft als seizoenwerknemer. Dit extra scherm komt tevoorschijn nadat je de werknemers geselecteerd hebt. Op dit scherm verschijnt voor iedere werknemer de melding 'Ja' of 'Nee'. 'Nee' betekent dat de werknemer in dat jaar nog niet als seizoenwerknemer gekend is en dit in de hele land- en tuinbouwsector. 'Ja' daarentegen wil zeggen dat de werknemer wel degelijk al gewerkt heeft als seizoenwerknemer sinds 1 januari van datzelfde jaar. Dit kan bij dezelfde werkgever maar ook bij een andere werkgever zijn geweest.

Voorbeeld van het scherm

In de bovenstaande figuur kan je zien hoe het nieuwe scherm eruitziet. Dit scherm komt tevoorschijn na het ingeven van de periode van tewerkstelling en voor de bevestiging van de Dimona-aangifte. Deze melding ziet men alleen wanneer er een Dimona-aangifte gebeurt via de beveiligde internetapplicatie Multi Dimona (www.socialsecurity.be) of via de mobiele applicatie (www.dimonamobile.be). Deze melding zal dus niet tevoorschijn komen wanneer een Dimona-aangifte gedaan wordt via een onbeveiligd kanaal zoals de vocale server (telefoon), via sms of via batchtoepassing.

Belangrijke opmerking: het is belangrijk om weten dat dit scherm tevoorschijn komt vooraleer je de aangifte bevestigt en vooraleer je de aangifte verstuurt! Indien je als werkgever zou beslissen om, wanneer de melding 'Ja' verschijnt, een seizoenwerknemer toch niet tewerk te stellen, kan je uit

de applicatie terugkeren zonder dat er een Dimona werd geregistreerd. Ook interimkantoren krijgen dezelfde meldingen als zij seizoenwerknemers inzetten in de land- en tuinbouw.

Belang van de eerste dag tewerkstelling

Het is van groot belang om meldingen op het scherm goed op te volgen wanneer een nieuwe seizoenwerknemer wordt aangegeven in Dimona. Wanneer bij de eerste Dimona-voorbereiding een 'Ja' op het scherm voorkomt, dan zou de seizoenwerknemer een gelegenheidsdocument moeten kunnen voorleggen. Kan hij dat niet, dan kun je als werkgever de betrokken persoon nog altijd afvinken en voor deze persoon geen Dimona-aangifte doen. Nuttige suggestie voor de praktijk: om de mededelingen op het scherm bij de eerste dag tewerkstelling goed te kunnen opvolgen, is het wellicht aangewezen om alle seizoenwerknemers die starten afzonderlijk en los van diegenen die al aan het werk zijn, aan te geven.

Het Sociaal Fonds geeft concreet antwoord

Het is juist dat in de mededeling die op het scherm komt alleen wordt aangegeven of de betrokken persoon al dan niet reeds gekend is in de seizoenregeling sinds 1 januari. Daarmee kent men nog niet het aantal dagen dat al zou gewerkt zijn. Indien er op het scherm een 'Ja' voorkomt én de betrokken seizoenwerknemer kan geen plukkaart voorleggen, dan kan je als werkgever bij het Waarborg en Sociaal Fonds opvragen hoeveel dagen die seizoenwerknemer al gewerkt heeft in de loop van dat jaar. Men kan alleen bij het Fonds terecht als er minstens één effectieve Dimona-aangifte gebeurd is. In het kaderstukje wordt aangegeven hoe men bij het Sociaal Fonds terecht kan en wat daarbij belangrijk is. ■

PROCEDURE BIJ HET SOCIAAL FONDS

Wegens de wet op de privacy is het noodzakelijk dat de aanvraag bij het Sociaal Fonds verloopt via een strikte procedure. Wij zetten de voorwaarden voor deze aanvraag even op een rijtje.

De aanvraag kan enkel schriftelijk gebeuren per post, fax of mail (niet telefonisch!). Hiervoor werd een specifiek aanvraagformulier opgesteld. Indien je de gegevens per mail wenst aan te vragen, moeten de specifieke formulieren worden ingevuld en als bijlage (scan) van de mail worden ingediend (secr@tuinb-fonds-hortic.be – secr@dagrofonds.be of per fax: 016 28 63 59).

De werkgever moet van de seizoenarbeider de toestemming hebben om deze informatie op te vragen. Deze toestemming moet eveneens door de werknemer schriftelijk worden gegeven, in zijn eigen taal of in een taal die hij of zij begrijpt. Ook hiervoor werd een formulier opgesteld. Deze zijn momenteel beschikbaar in het Nederlands, Frans, Duits, Engels en Pools. De aanvragen moeten correct en volledig zijn met de daarvoor opgestelde formulieren. Bij elke aanvraag moet een kopie van de identiteitskaart van de werknemer waarvoor de informatie wordt opgevraagd, worden gevoegd.

Alleen de werkgever die voor de betrokken seizoenarbeider al een Dimona ingaf in het lopende jaar, kan deze aanvraag indienen. De werkgever moet geregistreerd zijn in de werkgeverscategorie (RSZ) 193, 194, 494 of 594. Ook interimkantoren en hun gebruikers kunnen de aanvraag indienen.

Voor de gebruiker geldt ook dat hij geregistreerd moet zijn in de werkgeverscategorie 193, 194, 494 of 594. Het Fonds antwoordt alleen per mail aan de werkgever. De werkgever moet dus een e-mailadres opgeven waarnaar het antwoord gestuurd mag worden. Het Fonds informeert ook de werknemer over welke informatie aan welke werkgever over hem of haar werd doorgegeven. Dit gebeurt alleen per mail of per sms. Ook moet de werknemer dus een e-mailadres of een gsm-nummer (nummer inclusief de landcode) opgeven.

Het Fonds mag enkel antwoord geven aan de werkgevers die al een Dimona uitvoerden voor betrokken seizoenarbeider in het lopende jaar. Deze aangifte moet bij het Fonds ook gekend zijn. Indien men dus informatie wil opvragen voor een seizoenarbeider die als nieuwe werknemer start, moet zijn eerste werkdag bij die bepaalde werkgever geregistreerd zijn in Dimona en bij het Sociaal Fonds zijn angekommen. Het Waarborgfonds ontvangt dagelijks de Dimona-aangiftes, via de RSZ/KSZ.

De aanvragen worden onmiddellijk behandeld en de werkgevers en werknemers krijgen zo vlug mogelijk een antwoord. Een aanvraag die het Sociaal Fonds bereikt op een gewone werkdag vóór 12 uur, zal diezelfde dag nog worden verwerkt en beantwoord, op voorwaarde dat de nodige Dimona-aangiftes in ons bezit zijn en op voorwaarde dat de aanvraag volledig en correct is.

Indien er in verband met deze procedure vragen of onduidelijkheden zijn, kan men steeds contract opnemen met het Waarborg en Sociaal Fonds. ■

